

ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 17ης Φεβρουαρίου 2005
σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Σλοβακίας, 2004-2007
(2005/C 136/10)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 3,

τη σύσταση της Επιτροπής,

Μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΓΝΩΜΗ:

- (1) Στις 17 Φεβρουαρίου 2005, το Συμβούλιο εξέτασε το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Σλοβακίας, για την περίοδο 2004-2007. Το πρόγραμμα αυτό είναι στο μεγαλύτερο μέρος του σύμφωνο με τις πληροφοριακές απαιτήσεις του αναθεωρημένου «κώδικα δεοντολογίας για το περιεχόμενο και τη μορφή των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης».
- (2) Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο βασίζεται το πρόγραμμα προβλέπει αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 5 % κατά μέσο όρο για την περίοδο 2004-2007, με επιβράδυνση στο 4,5 % το 2005 (λόγω περιορισμού της συμβολής του εξωτερικού τομέα), την οποία θα ακολουθήσει επιτάχυνση κατά περίπου 5,5 % το 2007 (λόγω της αναμενόμενης ανάκαμψης του εξωτερικού τομέα). Οι εν λόγω υποθέσεις ανάπτυξης θεωρούνται εύλογες βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών. Οι προβλέψεις σχετικά με τον πληθωρισμό, αντίθετα, φαίνονται κάπως αισιόδοξες, και δεν θα είναι ρεαλιστικές παρά αν περιοριστούν αυστηρά οι δευτερογενείς συνέπειες του ισχυρού συνολικού πληθωρισμού το 2005.
- (3) Στις 5 Ιουλίου 2004, το Συμβούλιο διαπίστωσε με απόφασή του ότι η Σλοβακία ήταν σε κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος, και συνέστησε να τερματιστεί η κατάσταση αυτή ως το 2007, το αργότερο. Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα αποβλέπει στη μείωση του ελλείμματος στο επίπεδο της τιμής αναφοράς 3 % του ΑΕΠ το 2007, σύμφωνα με τη σύσταση που διατύπωσε το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 7 (εξαιρουμένων των εισφορών στο χρηματοδοτούμενο συνταξιοδοτικό σύστημα οι οποίες υπολογίζονται σε 0,4 % του ΑΕΠ το 2005, 1,0 % το 2006 και 1,1 % το 2007). Επικεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος της μείωσης αυτής στο τέλος της περιόδου, τόσο για το πραγματικό έλλειμμα όσο και για το πρωτογενές, που θα παραμείνουν, και τα δύο, σχετικά σταθερά ως το 2006, γύρω από το 3,8 % και 1,5 % του ΑΕΠ, αντίστοιχα, ενώ η προσαρμογή τους κατά 0,8 εκατοστιαίες μονάδες μετατίθεται στο 2007. Ακόμη και χωρίς τις επιπτώσεις από την εισαγωγή ενός κεφαλοποιητικού συνταξιοδοτικού συστήματος το 2005, η μείωση του ελλείμματος θα πραγματοποιηθεί στο μεγαλύτερο μέρος της τα δύο τελευταία έτη του προγράμματος. Σε σύγκριση με το πρόγραμμα του Μαΐου 2004, στο οποίο η προσαρμογή βασιζόταν στις δαπάνες, η επικαιροποιημένη εκδοχή προβλέπει τη διόρθωση του ελλείμματος με συνδυασμό περιορισμού των δαπανών και αύξησης των εσόδων. Παρά το πιο ευνοϊκό μακροοικονομικό σενάριο, το επικαιροποιημένο πρόγραμμα επιβεβαιώνει εν πολλοίς την τροχιά προσαρμογής που καθορίζεται στην προηγούμενη εκδοχή και, για το λόγο αυτό, φαίνεται λιγότερο φιλόδοξο. Χωρίς να παραβλέπεται η σημαντική εξυγίανση που πραγματοποιήθηκε μέχρι σήμερα και η επίδραση από τη μεταρρύθμιση των συντάξεων, η επιτάχυνση της μείωσης του ελλείμματος, ιδιαίτερα το 2005, θα διευκόλυνε την υλοποίηση της στρατηγικής της Σλοβακίας για την υιοθέτηση του ευρώ, θα ενίσχυε τη δημοσιονομική της αξιοπιστία στο πλαίσιο του ΜΣΙ 2, θα ενθάρρυνε τις αντικυκλικές συμπεριφορές και θα συνέβαλε στην καταπολέμηση των ανατιμητικών πιέσεων στο νόμισμά της. Επιπλέον, η Σλοβακία θα διέθετε επαρκές περιθώριο ώστε να μην υπερβεί, σε περίπτωση συνηθισμένων κυκλικών διακυμάνσεων, το όριο 3 % του ΑΕΠ που λαμβάνεται ως τιμή αναφοράς για το έλλειμμα στη συνθήκη, θέτοντας παράλληλα τις βάσεις για σχεδόν ισοσκελισμένη ή πλεονασματική δημοσιονομική θέση.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

- (4) Οι κίνδυνοι σχετικά με τις δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος γενικώς εξισορροπούνται στο χρονικό ορίζοντά του. Λαμβανομένων υπόψη των σχετικών μακροοικονομικών υποθέσεων, τα έσοδα ίσως υποεκτιμούνται καθ' όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου. Οι αβεβαιότητες σχετικά με τις επιπτώσεις από τη μεταρρύθμιση των συντάξεων εξισορροπούνται, ενώ η χρήση των κοινοτικών πόρων (και των συγχρηματοδοτήσεων) αναμένεται να είναι μικρότερη από τα ποσά που έχουν εγγραφεί στους προϋπολογισμούς από το 2004 έως το 2006, δεδομένου ότι η ικανότητα απορρόφησης αναπτύσσεται ακόμη. Το 2007, αντίθετα, η χρήση αυτή ίσως υπερβεί το ποσό που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό αν απορροφηθεί επαρκώς η καθυστέρηση στην εκταμίευση των σχετικών δαπανών. Τέλος, οι κοινοβουλευτικές εκλογές που έχουν προγραμματιστεί για το 2006 αποτελούν πηγή αβεβαιότητας, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την εφαρμογή των πρόσθετων δημοσιονομικών περιορισμών το 2007. Οι περιορισμοί αυτοί ίσως είναι χαμηλότεροι ή υψηλότεροι από τις σημερινές προβλέψεις. Από τη σχετική ανάλυση των κινδύνων συνάγεται ότι ο δημοσιονομικός προσανατολισμός του προγράμματος θεωρείται αρκετά αυστηρός ώστε να μειωθεί το έλλειμμα στο 3 % του ΑΕΠ ως το 2007, τελευταίο έτος του προγράμματος, χωρίς όμως να υπάρχει περιθώριο ασφαλείας.
- (5) Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, ο δείκτης του χρέους ανήλθε σε 43 % του ΑΕΠ το 2005, επίπεδο σαφώς χαμηλότερο από την τιμή αναφοράς 60 % του ΑΕΠ που καθορίζει η συνθήκη. Το πρόγραμμα προβλέπει αύξηση κατά 2,5 εκατοστιαίες μονάδες του δείκτη κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου.
- (6) Η Σλοβακία φαίνεται να ευρίσκεται σε σχετικά ευνοϊκή θέση όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της, ιδίως χάρη στις θεσπισθείσες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και ιδιαίτερα στους τομείς των συντάξεων και της περίθαλψης. Ωστόσο, η πλήρης εφαρμογή τους έχει πρωταρχική σημασία, πέρα από τη δημοσιονομική εξυγίανση που προβλέπεται κατά την περίοδο του προγράμματος και μέχρι το 2010.
- (7) Οι πολιτικές που παρουσιάζονται στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα είναι γενικά σύμφωνες με τις συγκεκριμένες συστάσεις που περιείχαν για τη Σλοβακία οι γενικοί προσανατολισμοί των οικονομικών πολιτικών. Ειδικότερα, η χώρα αυτή βρίσκεται σε καλό δρόμο για τη διόρθωση του υπερβολικού της ελλείμματος εντός της προθεσμίας που έχει θέσει το Συμβούλιο.

Λαμβανομένης υπόψη της παραπάνω αξιολόγησης και των συστάσεων που έχει διατυπώσει το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 104 παράγραφος 7, το Συμβούλιο έχει τη γνώμη ότι η Σλοβακία πρέπει:

- i) να αξιοποιήσει κάθε ευκαιρία για την επιτάχυνση της μείωσης του ελλείματός της, χρησιμοποιώντας για το σκοπό αυτό και τυχόν μεγαλύτερα έσοδα σε σχέση με τις προβλέψεις και εξοικονομήσεις από την πλευρά των δαπανών ιδιαίτερα το 2005.
- ii) να καταστήσει πιο δεσμευτικά τα μεσοπρόθεσμα όρια των δαπανών.
- iii) να μεριμνήσει ώστε οι δευτερογενείς συνέπειες από τον υψηλό πληθωρισμό του 2004 να μην επηρεάσουν την τροχιά σύγκλισης του πληθωρισμού που προβλέπει το πρόγραμμα.

Σύγκριση των κυριότερων μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων

		2004	2005	2006	2007
Αύξηση πραγματικού ΑΕΠ (%)	ΠΣ Νοέμ. 2004	5,0	4,5	5,1	5,4
	COM Οκτ. 2004	4,9	4,5	5,2	μ.δ.
	ΠΣ Μάιος 2004	4,1	4,3	5,0	4,7
Πληθωρισμός ΕνΔΤΚ (%)	CP Νοέμ. 2004	7,8	3,3	2,8	2,5
	COM Οκτ. 2004	7,7	3,9	3,0	μ.δ.
	ΠΣ Μάιος 2004	8,1	4,0	2,9	2,5

		2004	2005	2006	2007
Αποτέλεσμα γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ) ⁽¹⁾	CP Νοέμ. 2004	-3,8	-3,8	-3,9	-3,0
	COM Οκτ. 2004	-3,9	-4,0	-4,1	μ.δ.
	ΠΣ Μάιος 2004	-4,0	-3,9	-3,9	-3,0
Πρωτογενές αποτέλεσμα (% του ΑΕΠ) ⁽¹⁾	ΠΣ Νοέμ. 2004	-1,5	-1,4	-1,6	-0,7
	COM Οκτ. 2004	-1,6	-1,6	-1,8	μ.δ.
	ΠΣ Μάιος 2004	-1,4	-1,1	-1,2	-0,4
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	ΠΣ Νοέμ. 2004	43,0	44,2	45,3	45,5
	COM Οκτ. 2004	44,2	45,2	45,9	μ.δ.
	ΠΣ Μάιος 2004	45,1	46,4	46,1	45,5

⁽¹⁾ Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης και το πρωτογενές αποτέλεσμα λαμβάνουν υπόψη την επίδραση από τη μείωση των εσόδων και, ως εκ τούτου, εφόσον τα υπόλοιπα μεγέθη παραμείνουν σταθερά, την αύξηση του ελλείμματος που συνεπάγεται η εισαγωγή ενός συνταξιοδοτικού συστήματος με κεφαλαιοποίηση το 2005 (επίδραση που υπολογίζεται σε 0,4 % του ΑΕΠ το 2005, 1 % το 2006 και 1,1 % το 2007).

Πηγές:

Πρόγραμμα σύγκλισης (ΠΣ· οικονομικές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής Φθινόπωρο 2004 (COM)